

Huvudman

Vallentuna kommun

Ärendet

Tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser vid Karlslundsskolan i Vallentuna kommun

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Beslutet kan inte överklagas enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen (2010:800).

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för en tematisk tillsyn av garantin för tidiga stödinsatser inlett en tillsyn av Karlslundsskolan i Vallentuna kommun.

Syftet med denna tillsyn är att bedöma om skolor genomför garantins olika moment i enlighet med bestämmelserna.

Tillsynen har genomförts genom digitala intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens samt med rektorn. Vidare har dokumentation granskats, bland annat förteckning över personal och dess kompetens, beskrivningar av arbetet med garantin för tidiga stödinsatser, samt en beskrivning av elevernas kunskapsutveckling eller måluppfyllelse i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3 i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Genomförande av garantin för tidiga stödinsatser

Obligatoriska kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektorn och biträdande rektorn samt av ingiven dokumentation framgår i huvudsak följande.

I skolans plan för olika kartläggningar finns det reglerat när de olika delarna i garantin för tidiga stödinsatser ska genomföras. Lärarna använde de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass och genomförde dessa innan höstlovet 2022.

I årskurs 1 används de nationella bedömningsstöden under höst- och vårtermin 2022/23. Under höstterminen genomfördes svenska delarna "Läsa" och "Skriva" i svenska och i matematik "Taluppfattning muntligt". På vårterminen genomfördes i sin tur delarna "Läsa" och "Skriva" i svenska och "Taluppfattning muntlig och skriftlig" i matematik.

De nationella proven genomfördes i årskurs 3 under perioden mellan 13 mars och 17 maj 2023.

På skolenheten har man i så stor utsträckning det varit möjligt försökt att få eleverna att genomföra kartläggningsmaterialen i förskoleklass, bedömningsstöden i årskurs 1 eller de nationella proven. Skolan har dock haft elever som varit nyanlända till Sverige, samt elever med omfattande frånvaro. I förevarande fall har rektorn fattat beslut om att undanta eleverna från att genomföra de nationella kartläggningsmaterialen, bedömningsstöden och proven.

Rättslig reglering

I förskoleklass ska Skolverkets kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet i förskoleklass (diarienummer 2019:567) användas. För varje elev ska läraren använda det kartläggningsmaterial som avses i 2 § vid avstämningstillfällen under höstterminen. Vid varje avstämningstillfälle ska läraren utgå från anvisningar i kartläggningsmaterialet. (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordning [2011:185], 2 och 3 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS] 2019:16).

I förskoleklass ska Skolverkets kartläggningsmaterial i matematiskt tänkande i förskoleklass (diarienummer 2019:568) användas. För varje elev ska läraren använda det kartläggningsmaterial som avses i 4 § vid avstämningstillfällen under höstterminen. Vid varje avstämningstillfälle ska läraren utgå från anvisningar i kartläggningsmaterialet. (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordning, 4 och 5 §§ SKOLFS 2019:16).

I ämnena svenska och svenska som andraspråk i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan (diarienummer 2019:563) användas. För varje elev i årskurs 1 ska läraren använda bedömningsstödet som avses i 2 § vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen. Vid varje avstämningstillfälle ska läraren utgå från Avstämning A, B eller C i bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling. (9 kap. 22 b och c §§ skolförordningen, 2 och 3 §§ SKOLFS 2016:66).

I ämnet matematik i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i taluppfattning i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan (diarienummer 2019:564) användas. För varje elev i årskurs 1 ska läraren använda bedömningsstödet som avses i 4 § vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen. Läraren ska använda den del av bedömningsstödet som avser den aktuella terminen och börja på mellannivån för varje elev. Därefter ska läraren använda bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling. (9 kap. 22 b och c §§ skolförordningen, 4 och 5 §§ SKOLFS 2016:66).

Nationella prov ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3. Nationella prov ska genomföras i slutet av årskursen. Proven ska vara uppdelade i delprov som genomförs på vissa dagar eller under vissa perioder. (9 kap. 20, 21, 22 och 22 a §§ skolförordningen).

Ett nationellt prov i årskurs 3 i grundskolan består av flera delprov. Samtliga delprov ska genomföras under tidsperioden den 13 mars 2023 till och med den 17 maj 2023. (5 § SKOLFS 2021:69).

Om det finns särskilda skäl får rektor besluta att en lärare inte behöver använda kartläggningsmaterial, nationella bedömningsstöd eller nationella prov, eller delar av dessa, för enskilda elever. (9 kap. 20 § skolförordningen, 6 § SKOLFS 2019:16 och 6 § SKOLFS 2016:66).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller genomförandet av de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3.

Särskild bedömning och planering av insatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektor och biträdande rektor samt av ingiven dokumentation framgår i huvudsak följande.

I förskoleklass, årskurs 1 och i årskurs 3 har det efter genomförande av de obligatoriska materialen funnits elever som visat indikation på att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

För de elever där det funnits en sådan indikation har det genomförts särskild bedömning med skolans personal som innehar specialpedagogisk kompetens. Detta har skett vid särskilda möten i anslutning till genomförandet av de obligatoriska materialen. På dessa möten har eventuellt behov av extra anpassningar eller särskilt stöd i ämnena svenska eller matematik diskuterats. Ansvarig lärare har vid tillfället, tillsammans med personal med specialpedagogisk kompetens, även planerat extra anpassningar för eleverna.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. En särskild bedömning ska även göras i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att

eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. (3 kap. 4 § första stycket skollagen).

Ansvarig förskolelärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 3 kap. 4 § skollagen. (3 kap. 4 a § 1 p. skollagen).

Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för stöd i form av extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. (3 kap. 4 § 2 st. skollagen, 3 kap. 5 § skollagen och 3 kap. 7 § skollagen).

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller för anmälan till rektor om särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i sådant fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn. (3 kap. 4 § 3 st. skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. (3 kap. 4 a § 2 p. skollagen).

Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 1 och 2 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, genomföra särskild bedömning av elevs kunskapsutveckling och planera extra anpassningar.

Uppföljning och överföring

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektorerna samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Elevernas extra anpassningar utvärderas av ansvarig lärare tillsammans med personal med specialpedagogisk kompetens. Utvärderingar görs löpande under terminerna i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3. Alla elevers utveckling följs upp men särskilt fokus riktas mot eleverna med extra anpassningar för att utvärdera om deras stödinsatser behöver förändras på något sätt.

I slutet av förskoleklass och i slutet av lågstadiet genomförs en överlämning till den lärare som ska ansvara för eleverna i nästkommande årskurs. Vid mötet diskuteras vilka elever som kan vara i behov av fortsatta stödåtgärder samt vilket stöd eleven

fått under perioden. Överlämningen har föregående läsår underlättats av att undervisande lärare följt med elevgruppen till nästa årskurs.

Rättslig reglering

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan och sameskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 3 kap. 5 § skollagen (extra anpassningar) i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid uppföljningen enligt 4 b §. (3 kap. 4 a § 3 p. skollagen).

Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 3 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller uppföljning av extra anpassningar och överföring av resultatet av uppföljningen till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén.

Utredaren Johan Runemark Brydsten har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Robert Sondell medverkat.